

	MT-overleg	<i>Vaststelling concept door bestuurder</i>	<i>Akkoord GOO raad</i>	<i>Akkoord COC</i>
	25-6-2024	25-6-2024	1-10-2024	16-9-2024
	<i>Definitieve vaststelling door bestuurder</i>	<i>Proceseigenaar</i>	<i>Datum evaluatie en bijstelling</i>	<i>Vindplaats GOO-portal</i>
	8-10-2024	Afdeling kwaliteit	Oktober 2026	Vastgesteld/ kwaliteit/protocollen

Protocol Zieke kinderen en medisch handelen

Doel

Het kan voorkomen dat een kind gedurende een dag binnen het kindcentrum ziek wordt, zich verwond of gestoken wordt door een insect. Ook kan het voorkomen dat een kind medische zorg of medicijnen nodig heeft. Het doel van dit protocol is het scheppen van duidelijkheid over hoe we binnen GOO opvang en onderwijs omgaan met zieke kinderen en over het verantwoord uitvoeren van medische handelingen, waaronder medicijnverstrekking.

Toepassingsgebied

Het primaire proces van opvang en onderwijs.

Verwijzingen

[Deurbriefjes GGD](#)

KIDDI app

Wet BIG

Procedure kind met medische zorg

KOP (kindcentrum ondersteuningsprofiel) van de kindcentra

Norm voor basisondersteuning SWV Helmond-Peelland PO

Landelijk stroomschema Zorg op school

Interne klachtenregeling GOO opvang en onderwijs

Informatiebeveiligings- en privacy beleid GOO opvang en onderwijs

Verklaring: Uitvoeren medische handelingen door ouders/verzorgers of een derde

Verklaring: Toestemming tot het verstrekken van medicijnen op verzoek

Verklaring: Toestemming tot het uitvoeren van niet-voorbehouden medische handelingen

Aftekenregistratie toediening medicijnen

PROCEDURE

1. Zieke kinderen

1.1 Als een kind ziek wordt gedurende een dag binnen het kindcentrum

Het is soms lastig om vast te stellen wat nu precies 'ziek zijn' is; grenzen zijn niet altijd gemakkelijk te bepalen. Een kind met koorts kan zich nog uitstekend voelen en functioneren in de groep terwijl een kind zonder verhoging huilerig, hangerig en/of ziek kan zijn. Om voor zowel ouders/verzorgers als de medewerkers van GOO opvang en onderwijs duidelijkheid te creëren gelden onderstaande richtlijnen in geval van ziekte.

Als een kind ziek wordt tijdens opvang- of schooltijd, dan:

- worden het gedrag, de lichamelijke kenmerken en de algemene toestand van het kind extra goed geobserveerd;

- worden de ouders/verzorgers van het kind geïnformeerd en wordt in overleg met ouders/verzorgers bepaald of het kind blijft of wordt opgehaald.
- Ouders/verzorgers worden verzocht hun kind te komen halen indien:
 - o het kind extra zorg, aandacht en/of rust nodig heeft die in de groep niet kan worden geboden; of
 - o het kind (symptomen van) een besmettelijke ziekte heeft en wering noodzakelijk is om besmetting van anderen te voorkomen.
 Bij besmettelijke ziekten volgen we het advies van de GGD (Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst). Wanneer een kind zich goed genoeg voelt om in de groep te functioneren en thuisblijven niet helpt om verspreiding van de besmettelijke ziekte te voorkomen, mag een kind gewoon blijven en naar het kindcentrum komen.

Wanneer medewerkers en de ouders/verzorgers van een ziek kind niet dezelfde mening hebben over of het kind kan blijven of opgehaald moet worden dan zijn de richtlijnen in dit protocol leidend en beslist waar nodig de kindcentrumleider en/of adjunct kindcentrumleider.

1.1.2 Als een kind een infectieziekte heeft

Besmettelijke ziekten noemen we ook wel infectieziekten. Wanneer er sprake is van infectieziekten dan:

- Volgt het kindcentrum de richtlijnen van het RIVM (Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu) die inzichtelijk zijn voor medewerkers in de KIDDI app, waarna het kindcentrum de richtlijnen van het RIVM volgt of de richtlijnen van de regionale GGD na contact met de GGD.
- Worden de infectieziekten waarvoor een meldingsplicht geldt voor het kindcentrum, zie KIDDI app, binnen uiterlijk één werkdag gemeld bij de regionale GGD door de kindcentrumleider of de adjunct kindcentrumleider.
- Wordt een ongewoon aantal kinderen dat besmet is met een infectieziekte waarvoor geen meldplicht geldt, binnen uiterlijk één werkdag gemeld bij de regionale GGD door de kindcentrumleider en/of adjunct kindcentrumleider.
- Wordt door medewerkers door middel van een deurbriefje van de GGD op de deur van de groep én een bericht via het ouderportaal aan de ouders/verzorgers bekend gemaakt dat er een besmettelijke ziekte heerst in de groep vanaf het moment dat de besmettelijke ziekte meldingsplichtig is. Zie: [Deurbriefjes GGD](#)

1.2 Als een kind chronisch ziek is en/of langdurig medische zorg nodig heeft

Het kan ook voorkomen dat kinderen chronisch ziek zijn en/of langdurig medicijnen of medische zorg nodig hebben. In dat geval wordt in overleg met de ouders/verzorgers van het kind gezocht naar de mogelijkheden. Hiervoor kan gebruik gemaakt worden van:

- de ondersteuningsroute; en/of
- de procedure Kind met medische zorg; en/of
- het landelijke stroomschema Zorg op school; en/of
- het landelijke netwerk Ziezon (Ziek zijn en Onderwijs)

Indien medische zorg noodzakelijk is dan gelden de onderstaande richtlijnen uit dit protocol met betrekking tot het medisch handelen.

2. Medische handelingen

Naast dat een kind medische zorg nodig heeft vanwege een chronische ziekte kan het ook

voorkomen dat een kind tijdens het verblijf in het kindcentrum medische zorg nodig heeft door een allergische reactie of doordat het zich heeft verwond of bijvoorbeeld is gestoken door een insect. Binnen de kindcentra van GOO opvang en onderwijs kan onderscheid gemaakt worden tussen de volgende 3 categorieën medische handelingen:

1. Eenvoudige medische handelingen

Eenvoudige medische handelingen, zoals het verzorgen van schaafwonden of het verwijderen van splinters, een teek of de angel van een wesp zijn geen risicovolle handelingen en kunnen regelmatig voorkomen. Deze handelingen mogen uitgevoerd worden door alle medewerkers van GOO opvang en onderwijs en behoren tot de sociaal hygiënische vaardigheden die van medewerkers worden verwacht (zie werkinstructie Hygiënische werken). Binnen elk kindcentrum werken, volgens de wettelijke verplichting, tevens medewerkers die de scholing BHV (bedrijfs hulpverlening) of Kinder-EHBO (Eerste Hulp Bij Ongelukken) hebben gevolgd.

2. Niet-voorbehouden medische handelingen

Niet-voorbehouden medische handelingen zijn risicovolle handelingen die niet zijn voorbehouden aan medisch bevoegden, zoals artsen of verpleegkundig specialisten, maar ze vereisen voor uitvoering wel altijd instructie en bekwaamheid. Dit omdat bij het onzorgvuldig of onbekwaam uitvoeren van niet-voorbehouden handelingen gezondheidsschade kan ontstaan.

Om onnodige fouten te voorkomen, risico's voor kinderen te beperken en ter bescherming van medewerkers voert GOO opvang en onderwijs een zeer behoudend beleid aangaande de uitvoering van niet-voorbehouden medische handelingen.

N.B: binnen GOO opvang en onderwijs geldt dat alleen een beroep gedaan kan worden op medewerkers voor het oraal¹ of op de huid toedienen van medicijnen en het toedienen van oog-, neus- en oordruppels of noodmedicatie. Enkel in uitzonderlijke gevallen kan na overleg en met toestemming van de bestuurder van GOO opvang en onderwijs hiervan worden afgeweken.

Voor alle gevallen geldt dat:

- een niet-voorbehouden medische handeling alleen op verzoek en met schriftelijke toestemming van ouders/verzorgers kan worden uitgevoerd bij een kind. Indien een kind 12 jaar of ouder is moet ook het kind toestemming geven. Zie bijlage 4: verklaring Toestemming tot het uitvoeren van niet-voorbehouden medische handelingen; en
- per situatie moet worden bekeken of het verrichten van een niet-voorbehouden medische handeling verantwoord is en kan blijven en de betrokken medewerker niet bovenmatig belast wordt; en
- de bestuurder van GOO opvang en onderwijs toestemming moet (hebben) geven voor het uitvoeren van niet-voorbehouden medische handelingen, anders dan het

¹ Indien toediening van paracetamol oraal niet mogelijk of wenselijk is dan is het medewerkers van GOO opvang en onderwijs toegestaan om paracetamol in de vorm van een zetpil toe te dienen. Voor het rectaal toedienen van paracetamol is geen aparte toestemming van de bestuurder nodig.

oraal of op de huid toedienen van medicijnen en het toedienen van oog-, neus en oordruppels of noodmedicatie; en

- de individuele medewerker altijd zelf moet kunnen kiezen of hij medewerking verleent aan het uitvoeren van een niet-voorbehouden medische handeling. Medewerkers van GOO opvang en onderwijs zijn dus niet verplicht in te gaan op het verzoek van ouders/verzorgers om medische, risicovolle handelingen uit te voeren; en
- de medewerker die de niet-voorbehouden medische handeling uitvoert vooraf een gedegen instructie moet krijgen over hoe de handeling uit te voeren; en
- de medewerker zichzelf bekwaam moet achten voor het uitvoeren van de handeling. Indien een medewerker zichzelf niet (meer) bekwaam acht mag hij de niet-voorbehouden risicovolle handeling niet uitvoeren; en
- de medewerker ervoor moet zorgen dat hij alle relevante gegevens bij de hand heeft voor het geval zich ten gevolge van de medische handeling onverhoopt een calamiteit voordoet. Denk aan: noodnummer ouders/verzorgers, geboortedatum kind, adres, huisarts en/of specialist van het kind; en
- de medewerker bij een calamiteit de richtlijnen volgt uit dit protocol hieronder bij punt 4: handelen bij calamiteiten.
- het ouders/verzorgers te allen tijde is toegestaan tijdens opvang- en/of schooltijd zelf medische handelingen uit te komen voeren bij hun kind en/of deze handelingen te laten verrichten door een zorgaanbieder, mits daarvoor vooraf schriftelijke afspraken gemaakt worden met het kindcentrum. Zie bijlage 2: Afspraken m.b.t. het uitvoeren van medische handelingen door ouders/verzorgers of een derde.

3. Voorbehouden handelingen in noodgevallen

- Deze zogenoemde voorbehouden medische handelingen zijn handelingen, die bij ondeskundige uitvoering, ernstige risico's met zich meebrengen. Deze handelingen mogen volgens de Wet BIG (Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg) alleen door medisch bevoegde personen worden verricht, zoals artsen of verpleegkundig specialisten. Het is medewerkers van GOO opvang en onderwijs niet toegestaan voorbehouden handelingen uit te voeren. Uitzondering geldt enkel in uiterste noodgevallen omdat eenieder in dat geval wordt geacht naar beste vermogen te handelen. Een voorbeeld hiervan is het toedienen van noodmedicatie (o.a. EpiPen), voorgeschreven door een arts, die in levensbedreigende situaties toegediend moet worden. Bij (een vermoeden van) acuut gevaar wordt altijd het noodnummer 112 gebeld voor consultatie of hulp van een medisch team.

Zie bijlage 6 voor een lijst met een overzicht van voorbehouden handelingen (Wet BIG) en voorbeelden van (risicovolle) niet-voorbehouden handelingen.

3. Toedienen van medicijnen en zorgzelfmiddelen

Voor het toedienen en verstrekken van medicijnen en zelfzorgmiddelen gelden onderstaande voorwaarden, naast de voorwaarden die gelden voor het uitvoeren van niet-voorbehouden medische handelingen die beschreven zijn in paragraaf 2.

3.1 Lijst medicijnen en zelfzorgmiddelen

Enkel medicijnen en zelfzorgmiddelen uit onderstaande lijst gegeven mogen worden:

- Oog-, neus- en oordruppels

- Drankjes, zalfjes
- Afmaken van antibioticakuur
- Homeopathische medicijnen
- Antiallergeen medicijnen
- Medicijnen in het kader van astmatische aandoeningen
- Medicijnen in het kader van epileptische aandoeningen
- Medicijnen in het kader van diabetes (geen injecties)
- Medicijnen in het kader van koorts(stuipen)
- Medicijnen in het kader van pijnbestrijding
- Medicijnen in het kader van hyperactieve kinderen
- Noodmedicatie, voorgeschreven door een arts, die in levensbedreigende situaties toegediend moet worden

3.1.1 Paracetamol

Paracetamol is een zelfzorgmedicijn dat zonder voorschrift verkregen kan worden en pijnstillend en koortsverlagend werkt. Paracetamol in de juiste hoeveelheid helpt goed en geeft meestal geen bijwerkingen. Regelmatig komt van ouders/verzorgers het verzoek om paracetamol aan hun kind te geven. Het is medewerkers van GOO opvang en onderwijs toegestaan om op verzoek van en met schriftelijke toestemming van ouders/verzorgers paracetamol te geven. De schriftelijke toestemming dient geregeld te worden door middel van de verklaring Toestemming tot het verstrekken van medicijnen op verzoek (bijlage 3).

Indien een kind gedurende de dag pijnklachten of koorts ontwikkelt kunnen ouders/verzorgers op dat moment aan medewerkers verzoeken om paracetamol toe te dienen. Ook dan dient de schriftelijke toestemming geregeld te worden. Dit kan in dat geval via een bericht in het ouderportaal of per e-mail. Belangrijk daarbij is dat duidelijk beschreven staat om welke vorm van paracetamol het gaat en om welke dosering. Pas nadat de schriftelijke toestemming is geregeld mogen medewerkers ingaan op het verzoek van ouders/verzorgers en paracetamol geven.

Indien toediening van paracetamol in de vorm van een drank of pil (om te slikken of op te kauwen) niet mogelijk of wenselijk is dan is het medewerkers van GOO opvang en onderwijs toegestaan om paracetamol in de vorm van een zetpil toe te dienen. Voor het rectaal toedienen van paracetamol is geen aparte toestemming van de bestuurder nodig.

Voor het toedienen van paracetamol gelden verder de richtlijnen die beschreven staan in paragraaf 3.2.

N.B: Het is te allen tijde belangrijk dat voor het gebruik van paracetamol, of andere medicijnen die pijnstillend en koortsverlagend werken, duidelijk is wat de oorzaak van de pijn of koorts is. Ouders/verzorgers dienen hier ook op gewezen te worden en de oorzaak van de pijn (bij voorkeur door de huisarts) te (laten) beoordelen. Indien de oorzaak onvoldoende duidelijk is of een kind ondanks de werking van paracetamol extra zorg, aandacht en/of rust nodig heeft die in de groep niet geboden kan worden dient het kind (alsnog) opgehaald te worden.

3.2 Handelswijze toedienen en verstrekken van medicijnen en zelfzorgmiddelen

Voor het toedienen en verstrekken van medicijnen en/of zelfzorgmiddelen door medewerkers van GOO opvang en onderwijs gelden de volgende voorwaarden, namelijk:

- Binnen GOO opvang en onderwijs geldt dat alleen een beroep gedaan kan worden op medewerkers voor het oraal of op de huid toedienen van medicijnen en het toedienen van oog-, neus- en oordruppels of noodmedicatie. Enkel in uitzonderlijke gevallen kan na overleg en met toestemming van de bestuurder van GOO opvang en onderwijs hiervan worden afgeweken.
- Medewerker geeft nooit op eigen initiatief medicijnen en/of zelfzorgmiddelen.
- Het medicijn en/of zelfzorgmiddel wordt alleen toegediend op verzoek van ouders/verzorgers. Indien van toepassing wordt aan ouders/verzorgers gevraagd om een (kopie) doktersvoorschrift voor te leggen.
- De ouders/verzorgers dienen schriftelijke toestemming te geven voor het verstrekken van de medicijnen en/of zelfzorgmiddelen door middel van een verklaring Toestemming tot het verstrekken van medicijnen op verzoek (zie bijlage 3). Indien een kind 12 jaar of ouder is dient ook het kind schriftelijke toestemming te geven.
- Bij iedere wijziging (bijv. dosering, tijdstippen, etc.) dient er een nieuwe verklaring Toestemming tot het verstrekken van medicijnen op verzoek (bijlage 3) door ouders/verzorgers ingevuld en ondertekend te worden.
- Bij het toedienen van medicijnen geldt dat voor medewerkers van GOO opvang en onderwijs slechts sprake is van uitvoerende werkzaamheden op verzoek van ouders/verzorgers, waarbij de verantwoordelijkheid volledig bij de ouders/verzorgers blijft. Dit geldt eveneens voor de juistheid van de overhandigde medicijnen en informatie (houdbaarheid, hoeveelheid en aard).
- Het medicijn en/of zelfzorgmiddel wordt alleen toegediend indien het medicijn en/of zelfzorgmiddel behoort tot de lijst in paragraaf 3.1. Medewerker controleert dit voordat het medicijn en/of zelfzorgmiddel wordt toegediend;
- Het medicijn en/of zelfzorgmiddel wordt alleen toegediend indien het dagelijkse ritme van de opvang of het onderwijs en een goede zorg voor de andere kinderen niet belemmerd wordt;
- Het medicijn en/of zelfzorgmiddel wordt alleen door medewerker toegediend indien de betrokken ouder/verzorger zelf niet in staat is het middel op het voorgeschreven tijdstip toe te dienen. Dus als een medicijn tweemaal per dag moet worden toegediend, wordt de ouder/verzorger (waar mogelijk) gevraagd om het medicijn/of zelfzorgmiddel zelf thuis te geven in de ochtend en avond.
- Het toedienen van het medicijn en/of zelfzorgmiddel dient thuis begonnen te worden. Dit in verband met mogelijke bijwerkingen;
- Medewerker ontvangt instructie van de ouder/verzorger over hoe het medicijn en/of zelfzorgmiddel toegediend moet worden;
- Medewerker neemt alleen medicijnen in ontvangst in originele verpakking uitgeschreven op naam van het kind en met originele bijsluiter;
- Medewerker leest de bijsluiter goed, zodat hij op de hoogte is van het juiste gebruik en eventuele bijwerkingen.
- Medewerker noteert, per keer, op een aftekenlijst, dat hij het medicijn/of zelfzorgmiddel aan het kind gegeven heeft. Indien een kind zelf het medicijn/ of zelfzorgmiddel kan innemen dan laat de medewerker onder diens toezicht het kind zelf het medicijn/ of zelfzorgmiddel innemen. Zie bijlage 6 voor een aftekenlijst.

- Medewerker bergt het medicijn en/of zelfzorgmiddel op de juiste manier op (o.a. buiten bereik van kinderen en onbevoegden en op de juiste temperatuur).
- Medewerker zorgt ervoor dat hij alle gegevens bij de hand heeft voor het geval het kind niet goed reageert op het medicijn/ of zelfzorgmiddel of er een fout is gemaakt bij de toediening. Denk aan: noodnummer ouders/verzorgers, geboortedatum kind, adres, huisarts en/of specialist van het kind, naam medicijn.
- Medewerker volgt bij een calamiteit de richtlijnen uit dit protocol hieronder bij punt 4: handelen bij calamiteiten.

4. Handelen bij noodgeval of calamiteit

Indien zich een noodgeval voordoet of een calamiteit ten gevolge van het toedienen van medicijnen of het uitvoeren van een medische handeling bij een kind, gelden de volgende richtlijnen:

- Laat het kind niet alleen. Probeer rustig te blijven.
Observeer het kind goed en probeer het gerust te stellen
- Waarschuw een BHV-er (bedrijfshulpverlener) voor bijstand (of laat één van de kinderen een volwassene waarschuwen, waarbij je duidelijk instrueert wat het kind tegen de volwassene moet zeggen)
- Bel direct de huisarts en/of de specialist van het kind
- Bel bij een (vermoeden van een) acute situatie direct het landelijk alarmnummer 112
- Geef door naar aanleiding van welk medicijn of 'medische' handeling de calamiteit zich heeft voorgedaan (eventueel welke fout is gemaakt)
- Zorg ervoor dat je alle relevante gegevens van het kind bij de hand hebt (of laat ze direct door iemand opzoeken) zoals:
 - a. Naam van het kind.
 - b. Geboortedatum.
 - c. Telefoonnummer van ouders/verzorgers en/of andere, door de ouders/verzorgers aangewezen persoon.
 - d. Naam + telefoonnummer van huisarts c.q specialist.
 - e. Ziektebeeld waarvoor medicijnen of medische handeling nodig zijn.
- Bel de ouders/verzorgers (bij geen gehoor een andere, door de ouders/verzorgers aangewezen persoon):
 1. Leg kort en duidelijk uit wat er gebeurd is.
 2. Vertel, indien bekend, wat de arts heeft gedaan/gezegd.
 3. In geval van opname, geef door naar welk ziekenhuis het kind is gegaan.
- Meld bij het fout toedienen van medicijnen of uitvoeren van een medische handeling nadien het incident volgens het interne incidentmeldingssysteem.

5. Medisch dossier

Voordat een kind voor het eerst het kindcentrum bezoekt wordt altijd gevraagd naar relevante medische gegevens, waaronder:

- Of er sprake is van een bepaalde ziekte, allergie, dieet of een diagnose waar op het kindcentrum rekening mee moet worden gehouden en indien van toepassing, van welke ziekte, allergie, dieet of diagnose.
- Of er sprake is van medicijngebruik.
Indien er sprake is van medicijngebruik gelden de richtlijnen met betrekking tot medicijnverstrekking, zoals vastgelegd in dit protocol.
- Of er sprake is van medische zorg.
Indien er sprake is van medische zorg gelden de richtlijnen met betrekking tot medisch handelen, zoals vastgelegd in dit protocol.

- De naam en het telefoonnummer van medisch contactpersonen, zoals de huisarts, tandarts of andere relevante medisch specialist.
In principe is er geen contact met de medische contactpersonen van kinderen, tenzij ouders niet bereikbaar zijn en consultatie dringend en noodzakelijk is.
- Een noodnummer c.q. te waarschuwen persoon voor het geval ouder(s)/verzorger(s) niet bereikbaar zijn.

Het is van belang dat bovengenoemde gegevens actueel blijven en tenminste elk jaar gecontroleerd worden.

5.1 Toegang en bewaren van medische gegevens

Om ervoor te zorgen dat relevante personen op de hoogte zijn van de medische gegevens van kinderen dienen de gegevens zorgvuldig vastgelegd te worden op een plek waar relevante medewerkers er toegang toe hebben. Voor opvang dient hiervoor de kindkaart van het kind in Konnect benut te worden. Voor onderwijs geldt dat relevante medische gegevens vastgelegd dienen te worden in het leerling administratiesysteem Esis. Ook is het voor onderwijs raadzaam om een overzicht van medische gegevens per kind zorgvuldig op te nemen in bijvoorbeeld het klassenboek.

Op het bewaren van de medische persoonsgegevens is de AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming) van toepassing. Er geldt een verantwoordingsplicht. Dit betekent dat aangetoond kan worden dat de regels van de AVG worden nageleefd. Belangrijk is dat:

- Er alleen gegevens verwerkt worden voor zover dat noodzakelijk is voor het doel.
- Gegevens die verwerkt worden juist zijn.
- De beveiliging van en de toegang tot de medische persoonsgegevens goed is geregeld, zodat gegevens zorgvuldig beschermd worden. Zo dient de toegang tot de medische persoonsgegevens in een applicatie extra beveiligd te worden met tweestapsverificatie. Opslaan en delen van deze gegevens mag alleen versleuteld. Zorg ervoor dat je deze gegevens niet onveilig mailt, maar veilig deelt (als dat kan vanuit het volgsysteem). Zie het Informatiebeveiligings- en privacy beleid (IBP) van GOO opvang en onderwijs.
- Kinderen en/of hun ouders hun privacyrechten uit moeten kunnen oefenen, zoals het recht op inzage.
- De gegevens na vertrek van het kind na 2 jaar worden vernietigd.

Dit protocol is vastgesteld op:

8 oktober 2024

Voor akkoord,

A.F. Groen, bestuurder

Bijlage 1 – Procedure kind met medische zorg

Het kan voorkomen dat een kind medische zorg nodig heeft tijdens opvang- en/of schooltijd. Dit kan naar voren komen bij de aanmelding van het kind, maar ook een kind dat reeds bij de opvang en/of het onderwijs is aangemeld en naar de opvang of school gaat kan hiermee geconfronteerd worden. In beide gevallen kan onderstaand stappenplan gevolgd worden.

NB Voor een nieuwe aanmelding geldt dat eerst onderzocht wordt of het kind kan worden toegelaten. Voor onderwijs geldt de zorgplicht. Dat betekent dat als een kind wordt aangemeld er een verantwoordelijkheid ligt om het kind een passende onderwijsplek te bieden. Na aanmelding heeft de school 6 weken de tijd om te beslissen over de toelating van de leerling. Deze periode kan eenmaal met 4 weken worden verlengd. Als er na 10 weken nog geen besluit is genomen over de toelating van het kind, dan heeft het kind recht op een tijdelijke plaatsing op de school van aanmelding. De inschrijving is geldig tot het besluit over toelating is genomen.

Stap 1: Gesprek

- Er vindt een gesprek plaats tussen de ouders/verzorgers van het kind en het kindcentrum over de medische zorgvraag van het kind en de mogelijkheden die er zijn om deze zorg te bieden. Als er vanuit reeds aanwezige zorg al functionarissen zijn betrokken, kunnen zij ook bij het gesprek aanwezig zijn. Tijdens het gesprek dienen tenminste de volgende vragen aan bod te komen:
 - Hoe manifesteert de ziekte zich bij dit kind?
 - Wat zou er kunnen gebeuren?
 - Welke medische zorg is er nodig?
 - Zijn er verder eventueel nog opvang of onderwijs gerelateerde belemmeringen die zich bij het kind voordoen?
- Het kindcentrum geeft informatie over het protocol Zieke kinderen en medisch handelen, alsook over de mogelijkheden die het kindcentrum kan bieden. Hierbij zijn het protocol Zieke kinderen en medisch handelen, en het KOP (Kindcentrum ondersteuningsprofiel) leidend.
- Alle informatie, besluiten en afspraken dienen schriftelijk vastgelegd te worden.

Stap 2: Keuze

- De ouders/verzorgers en het kindcentrum maken een keuze over hoe de medische zorg binnen het kindcentrum wordt ingevuld. Hierbij kunnen de volgende situaties worden onderscheiden:
 - 1. Er is al professionele zorg betrokken en beschikbaar**
Het kind heeft reeds een zorgindicatie wijkverpleging en de zorgverlener kan naar het kindcentrum komen om de handelingen te verrichten.
 - 2. Het kind heeft geen zorgindicatie wijkverpleging.**
Als een kind nog geen zorgindicatie wijkverpleging heeft dan bestaan in willekeurige volgorde de volgende drie mogelijkheden:
 - a. Met de wijkverpleegkundige wordt gekeken of een zorgindicatie wijkverpleging voor het kind een mogelijkheid is.
 - b. Ouders/verzorgers voeren de handelingen uit.
 - c. Ouders/verzorgers vragen aan medewerkers van het kindcentrum om medische handelingen te verrichten.

Stap 3: Besluit

- Besluit 1: De betrokkenen komen tot de conclusie dat mogelijkheid 1 (zie stap 2 hiervoor) de meest voor de hand liggende oplossing biedt.
 - Er is een zorgindicatie wijkverpleging.
 - Er wordt een zorgplan opgesteld door de zorgaanbieder waarin ook afspraken worden vastgelegd over de zorg in opvang- en/of schooltijd.
 - Er worden afspraken gemaakt en vastgelegd op het formulier Afspraken m.b.t. medische handelingen door ouders/verzorgers of een derde (zie bijlage 2) wat toegevoegd wordt aan het OPP (ontwikkelingsperspectief).
 - De bij het kind betrokken medewerkers van het kindcentrum dienen kennis te nemen van de ziekte en kennis te hebben over hoe te handelen in een noodsituatie. Er dient een instructie plaats te vinden door ouders/verzorgers en/of zorgverlener.**Einde stappenplan.**
- Besluit 2: De betrokkenen komen tot de conclusie dat de mogelijkheden onder punt 2 (zie stap 2 hiervoor) nader verkend moeten worden. Ga verder met stap 4.

NB: soms kan een combinatie van beide mogelijkheden ook een oplossing zijn. Denk bijvoorbeeld aan een scenario waarbij een wijkverpleegkundige de voorbehouden handelingen verricht en een betrokken beroepskracht de niet-voorbehouden handelingen.

Stap 4: Nadere besluitvorming

Nadere besluitvorming van de 3 mogelijkheden genoemd onder punt 2 bij stap 2:

- a. Met wijkverpleging wordt gekeken of een zorgindicatie wijkverpleging mogelijk is. Indien dit mogelijk is, ga verder bij stap 3, besluit 1.
- b. Ouders/verzorgers geven aan zelf de zorgtaken onder opvang- en/of schooltijd uit te willen voeren.
 - Het kindcentrum geeft ruimte aan de ouders/verzorgers om de zorg onder opvang- en/of schooltijd te verlenen.
 - Er worden afspraken gemaakt en vastgelegd op het formulier Afspraken m.b.t. medische handelingen door ouders/verzorgers of een derde (zie bijlage 2) wat toegevoegd wordt aan het OPP (ontwikkelingsperspectief).
 - De bij het kind betrokken medewerkers van het kindcentrum dienen kennis te nemen van de ziekte en kennis te hebben over hoe te handelen in een noodsituatie. Er dient een instructie plaats te vinden door ouders/verzorgers en/of zorgverlener. **Einde stappenplan.**
- c. Medewerkers van het kindcentrum verlenen zorg.
Volg de richtlijnen uit het protocol Zieke kinderen en medisch handelen. **Einde stappenplan.**

Indien geen overeenstemming bereikt wordt, ga terug naar stap 2 van het stappenplan.

Hulp of advies nodig?

Indien hulp of advies wenselijk is kan een consultant onderwijsondersteuning zieke leerlingen van het landelijk netwerk Ziezon (Ziek Zijn en Onderwijs) ingeroepen worden ter ondersteuning van het gesprek. Ook cliëntondersteuning vanuit de gemeente, of bijvoorbeeld een aanwezige zorgaanbieder (zoals een verpleegkundige) kan dit doen.

Mocht er behoefte zijn aan bemiddeling dan kan het landelijk bureau onderwijsconsulenten uitkomst bieden, middels inzet van onderwijszorgconsulenten.

Indien het kindcentrum en ouders/verzorgers blijvend verschil van inzicht hebben en niet tot overeenstemming kunnen komen dan kan ondersteuning gevonden worden bij het Klachtenloket Kinderopvang en/of de Geschillencommissie Kinderopvang (opvang) of bij de Landelijke Klachtencommissie Onderwijs (onderwijs). Zie: interne klachtenregeling GOO opvang en onderwijs.

Bijlage 2 - Het uitvoeren van medische handelingen door ouders/verzorgers of een derde¹

Verklaring: Afspraken m.b.t. medische handelingen door ouders/verzorgers of een derde

Ondergetekenden (ouder(s)/verzorger(s) en het kindcentrum) verklaren de volgende afspraken met elkaar gemaakt te hebben met betrekking tot uitvoering van de zogenaamde medische handeling binnen het kindcentrum bij:

Gegevens kind

naam kind:
geboortedatum:

Gegevens ouder(s)/verzorger(s)

naam ouder/verzorger 1:
telefoon thuis:
telefoon werk:

naam ouder/verzorger 2:
telefoon thuis:
telefoon werk:

Medische contactpersonen

naam huisarts:
telefoon:

naam specialist:
telefoon:

Medische handeling

Afgesproken is, dat bij bovengenoemd kind de voor hem/haar noodzakelijke medische handelingen binnen het kindcentrum zullen worden uitgevoerd door de vader/moeder/een derde², namelijk(naam) te bereiken op (telefoonnummer), geen personeelslid van het bestuur;

Deze medische handeling:

- bestaat uit:

.....
.....

- en is nodig vanwege:

.....
.....
.....

- en moet dagelijks worden uitgevoerd op onderstaande tijdstippen

¹ een bevoegde derde die daarvoor door de ouders is gemachtigd, zijnde geen personeelslid van het bestuur.

² doorstrepen wat niet van toepassing is

om..... uur
om uur
om uur
om uur

OF:

mag alleen worden uitgevoerd in de hieronder nader omschreven situatie (shock, allergie, acuut):

.....
.....

Aanvullende afspraken

Tenslotte is afgesproken dat:

- de medische handeling plaats kan vinden in ruimte ;
- als degene die de medische handeling zou verrichten, niet op de afgesproken tijd kan verschijnen, hij/zij daarover de school zo snel mogelijk op de hoogte stelt en aangeeft hoe het opgelost wordt;
- als degene die de medische handeling zou verrichten, niet op de afgesproken tijd verschijnt zonder bericht, de ouder telefonisch wordt benaderd door de schoolleiding en
- de ouders bijhouden of de medische handeling op de juiste tijd en wijze plaatsvindt;

Eventuele aanvullende opmerkingen:

.....
.....
.....
.....

Verklaring³

Ouder(s)/verzorger(s) is/zijn verplicht en verantwoordelijk ervoor te zorgen dat de gegevens van dit formulier, zolang het kind het kindcentrum bezoekt, actueel te houden en er zorg voor te dragen dat de noodzakelijke gegevens altijd op het kindcentrum beschikbaar zijn. Het is van groot belang dat de gegevens actueel blijven. Ouder(s)/verzorger(s) verklaart/verklaren om die reden dan ook dat veranderingen direct doorgeven worden aan de directie van het kindcentrum.

Aldus is afgesproken:

Plaats

Datum

Ouder(s)/verzorger(s):

Naam

Handtekening

Kindcentrumleider:

Naam:

Handtekening

³ Indien ouders gescheiden zijn, en beide ouders het ouderlijke gezag hebben, dan volstaat de handtekening van één ouder, tenzij bekend is bij het kindcentrum dat de andere ouder bezwaar heeft tegen de toestemming. Indien het kind 12 jaar of ouder is moet ook het kind toestemming geven.

Bijlage 3 - Het verstrekken van medicijnen op verzoek

Verklaring: Toestemming tot het verstrekken van medicijnen op verzoek

Gegevens kind

naam kind:

geboortedatum:

Gegevens ouder(s)/verzorger(s)

naam ouder/verzorger 1:

telefoon thuis:

telefoon werk:

naam ouder/verzorger 2:

telefoon thuis:

telefoon werk:

Medische contactpersonen

naam huisarts:

telefoon:

naam specialist:

telefoon:

Medische gegevens/medicatieschema

Het medicijn is nodig voor onderstaande ziekte of klachten:

.....
.....
.....
.....

Naam van het medicijn:

.....
.....

Medicijn dient dagelijks te worden toegediend op onderstaande tijden:

..... uur / uur / uur / uur

of

Medicijn mag alleen worden toegediend in de volgende situatie(s):

.....
.....
.....

Dosering van het medicijn:

.....
.....
.....

Wijze van toediening:

.....
.....
.....
Wijze van bewaren:

.....
.....
.....
.....
Controle op vervaldatum door: (naam).....
functie:

Toestemming toedienen medicijnen¹

Ondergetekende geeft hiermee toestemming voor het toedienen van de bovengenoemde medicijnen:

naam ouder/verzorger 1:
plaats
datum:

Handtekening:

naam ouder/verzorger 2:
plaats
datum:

Handtekening:

naam kind:
plaats
datum:

Handtekening:

¹ Indien ouders gescheiden zijn, en beide ouders het ouderlijke gezag hebben, dan volstaat de handtekening van één ouder, tenzij bekend is bij het kindcentrum dat de andere ouder bezwaar heeft tegen de toestemming. Indien het kind 12 jaar of ouder is moet ook het kind toestemming geven.

Bijlage 4 – Het uitvoeren van niet-voorbehouden medische handelingen door medewerkers¹

Verklaring: Toestemming tot het uitvoeren van niet-voorbehouden medische handelingen

Gegevens kind

naam kind:

geboortedatum:

adres:

postcode en plaats:

Gegevens ouder(s)/verzorger(s):

naam ouder/verzorger 1:

telefoon thuis:

telefoon werk:

naam ouder/verzorger 2:

telefoon thuis:

telefoon werk:

Medische contactpersonen

naam huisarts:

telefoon:

naam specialist:

telefoon:

Medische gegevens

Beschrijving van de ziekte waarvoor de medische handeling onder opvang- en/of schooltijd bij het kind nodig is:

.....
.....

Omschrijving van de uit te voeren medische handeling:

.....
.....

De medische handeling moet dagelijks worden uitgevoerd op onderstaande tijden:

..... uur / uur / uur /uur

De medische handeling mag alleen worden uitgevoerd in de hieronder nader omschreven situatie:

.....
.....

Manier waarop de medische handeling moet worden uitgevoerd:

.....
.....

¹ Dit formulier is van toepassing op niet-voorbehouden medische handeling, anders dan het oraal of op de huid toedienen van medicijnen en het toedienen van oog-, neus- en oordruppels of noodmedicatie. Voor het oraal of op de huid toedienen van medicijnen en het toedienen van oog-, neus en oordruppels of noodmedicatie geldt een standaardtoestemming van de bestuurder en dient de verklaring Toestemming tot het verstrekken van medicijnen op verzoek te worden ingevuld en ondertekend. Zie bijlage 3 van het protocol Zieke kinderen en medisch handelen.

.....
Eventuele extra opmerkingen:

.....
.....
Instructie medisch handelen

Instructie van de medicijntoediening/medische handeling + controle op de juiste uitvoering is
gegeven op (datum):

Door:

naam:

functie:

naam instelling:

Aan:

naam:

functie:

naam en plaats kindcentrum:.....

Toestemming uitvoeren medische handeling ²

naam bestuurder GOO opvang en onderwijs:

plaats

datum:

Handtekening:

naam ouder/verzorger 1:

plaats

datum:

Handtekening:

naam ouder/verzorger 2:

plaats

datum:

Handtekening:

naam kind:.....

plaats

datum:

Handtekening:

² Indien ouders gescheiden zijn, en beide ouders het ouderlijke gezag hebben, dan volstaat de handtekening van één ouder, tenzij bekend is bij het kindcentrum dat de andere ouder bezwaar heeft tegen de toestemming. Indien het kind 12 jaar of ouder is moet ook het kind toestemming geven.

Bijlage 5 – Lijst voorbehouden handelingen en risicovolle (niet-voorbehouden) handelingen

Hieronder worden verschillende typen medische handelingen nader uitgewerkt.

1. Voorbehouden handelingen

Voorbehouden handelingen zijn vastgelegd in de Wet BIG en mogen niet worden uitgevoerd door medewerkers van GOO opvang en onderwijs.

Voorbehouden handelingen zijn:

- Heelkundige handelingen (bijv. operatie)
- Verloskundige handelingen (bijv. hechten)
- Endoscopieën verrichten
- Verrichten katheterisaties (bijv. blaaskatherisatie of het inbrengen van een infuus)
- Geven van injecties (bijv. insuline toedienen met injectiepen)
- Verrichten puncties
- Onder narcose brengen
- Gebruik maken van radioactieve stoffen (bijv. maken röntgenfoto)
- Electieve cardioversie uitvoeren
- Toepassen van defibrillatie
- Elektroconvulsieve therapie toepassen
- Geneeskundige steenvergruizing uitvoeren
- Kunstmatige bevruchting uitvoeren
- Voorschrijven van geneesmiddelen op recept

Uitzondering: het toedienen van noodmedicatie (o.a. EpiPen), voorgeschreven door een arts, die in levensbedreigende situaties toegediend moet worden. Het gaat hierbij om een levensreddende handeling. In dat geval wordt eenieder geacht naar beste vermogen te handelen.

2. Niet-voorbehouden medische handelingen

Voorbeelden van niet-voorbehouden medische handelingen zijn:

- Geven van medicijnen
- Bedienen van een insulinepomp die reeds is aangesloten
- Meten van bloedglucose middels een vingerprik
- Het toedienen van sondevoeding via een sonde die reeds is ingebracht
- Infuuszak verwisselen van een infuus dat reeds is ingebracht
- Het toedienen van zuurstof
- Het verzorgen van een stoma
- Verzorgen van tracheostomie (een kunstmatige uitwendige opening in de hals die de luchtpijp rechtstreeks verbindt met de omgevingslucht)
- Uitzuigen mond en keelholte

N.B: In principe kan er alleen een beroep gedaan worden op medewerkers van GOO opvang en onderwijs voor het oraal of op de huid toedienen van medicijnen en het toedienen van oog-, neus en oordruppels of noodmedicatie. Alleen in uitzonderlijke gevallen kan met toestemming van de bestuurder hiervan worden afgeweken. In dat geval dienen de richtlijnen uit het protocol Zieke kinderen en medisch handelen opgevolgd te worden.

Bijlage 6 – Aftekenregistratie toediening medicijnen

Aftekenlijst medicatie

[illegible]